

Spis treści

Wstęp (S. Marciniak)	9
Część I. Wprowadzenie	11
Rozdział 1. Przedmiot i zakres ekonomii (S. Marciniak)	12
1.1. Historia nazwy i dyscypliny naukowej	12
1.2. Współczesne ujęcie przedmiotu ekonomii	17
1.3. Prawa ekonomiczne a prawa przyrody	19
1.4. Ekonomia a inne nauki społeczne	23
1.5. Narzędzia i metody analizy ekonomicznej	24
Rozdział 2. Główne szkoły myśli ekonomicznej (S. Marciniak)	28
2.1. Nieodwołność studiowania historii myśli ekonomicznej	28
2.2. Merkantyizm (XVI–XVIII wiek)	29
2.3. Fizjokratyzm i jego twórcy	31
2.4. Szkoła klasyczna w ekonomii	33
2.5. Szkoła neoklasyczna szeroko pojmowana	34
2.6. Szkoła historyczna	35
2.7. Główne współczesne kierunki ekonomii	37
2.8. Alternatywne koncepcje ekonomiczne	42
Rozdział 3. Współczesne systemy gospodarcze (S. Marciniak)	45
3.1. Rodzaje systemów gospodarczych	45
3.2. Sprawność systemów gospodarczych	49
3.2. Podmioty gospodarujące i ich funkcjonowanie	51
3.4. Rola ekonomiczna państwa	56
3.5. Struktura gospodarki narodowej	61
3.6. Czynniki zmian strukturalnych	64
Rozdział 4. Gospodarka, ekologia i postęp techniczny (S. Marciniak)	68
4.1. Gospodarka a ekologia	68
4.2. Zasoby naturalne odnawialne i nieodnawialne	72
4.3. Zanieczyszczenie środowiska a rozwój gospodarczy	76
4.4. Urządzenia ochrony środowiska, infrastruktura i wzrost gospodarczy	79
4.5. Koszty społeczne i ekonomiczne a ochrona środowiska naturalnego	80
4.6. Innowacje a ochrona środowiska naturalnego	84

4.7. Współczesna rewolucja naukowo-techniczna a gospodarka i ekologia	87
4.8. Ekonomia a bezpieczna przyszłość	90
Rozdział 5. Transformacja systemowa w Polsce (S. Jankowski)	93
5.1. Przesłanki i kierunki transformacji	93
5.2. Metody przejścia do gospodarki rynkowej	96
5.3. Rola prywatyzacji	101
5.4. Rola państwa w okresie transformacji systemowej	103
5.5. Rola rynku i państwa w zmianach strukturalnych	107
5.6. Społeczne warunki budowy kapitalizmu	108
Aneks A. Stadia rozwoju ludzkości (S. Marciniak)	110
Część II. Mikroekonomia	115
Rozdział 6. Rynek. Rodzaje konkurencji (Cz. Pietras)	116
6.1. Podstawowe pojęcia i rodzaje rynków	116
6.2. Czynniki wpływające na rozmiary popytu	118
6.3. Czynniki wpływające na rozmiary podaży	124
6.4. Równowaga rynku	127
6.5. Ceny administrowane	130
6.6. Podstawowe modele rynku	133
6.7. Cena a wartość	136
6.8. Funkcje cen	139
6.9. Elastyczność popytu i podaży	141
6.10. Marketing (L. Białoń)	155
Rozdział 7. Rynek kapitałowy (S. Jankowski)	160
7.1. Istota i struktura rynku kapitałowego	160
7.2. Znaczenie giełd papierów wartościowych	162
7.3. Struktura organizacyjna giełdy i jej uczestnicy	163
7.4. Instytucje na polskim rynku giełdowym	165
7.5. Papiery wartościowe	168
7.6. Segmenty rynku papierów wartościowych	169
7.7. Czynniki wpływające na kursy akcji spółek polskich	171
7.8. Źródła informacji na warszawskiej GPW	173
7.9. Inwestorzy, gracze, spekulanci	175
7.10. Transakcje giełdowe	177
7.11. Notowania giełdowe	181
Rozdział 8. Rynek pracy (T. Obrębski)	183
8.1. Pojęcie i uwarunkowania zatrudnienia	183
8.2. Gospodarowanie zasobami siły roboczej	184
8.3. Modele alokacji siły roboczej	187
8.4. Istota i rodzaje bezrobocia	192
8.5. Prawidłowości ewolucji ogólnej struktury zatrudnienia	196
8.6. Płace	197
Rozdział 9. Podstawy teorii zachowań konsumenta (Z. Zawadzka)	201
9.1. Cel działalności konsumenta	201
9.2. Struktura preferencji konsumenta	203
9.3. Punkt równowagi konsumenta	208
9.4. Zróżnicowanie dochodów i poziom ubóstwa (S. Marciniak)	212
Rozdział 10. Przedsiębiorstwo (L. Białoń)	221
10.1. Istota i funkcje przedsiębiorstwa	221

10.2. Rodzaje przedsiębiorstw	226
10.3. Produkcja	229
10.4. Strategie rozwoju przedsiębiorstw	232
10.5. Innowacje a rozwój przedsiębiorstw	237
Rozdział 11. Zarządzanie firmą (M. Rożnowska)	241
11.1. Istota zarządzania	241
11.2. Planowanie	244
11.3. Organizowanie	247
11.4. Zatrudnianie (nabór kadr)	251
11.5. Motywowanie	253
11.6. Kontrolowanie	255
Rozdział 12. Rachunek kosztów i korzyści (L. Białoń)	257
12.1. Koszty działalności przedsiębiorstw	257
12.2. Korzyści z działalności gospodarczej	264
12.3. Ocena finansowa przedsiębiorstwa	267
12.4. Ocena projektów inwestycyjnych	270
12.5. Rachunek ekonomicznej efektywności inwestycji	274
Aneks B. Etyka biznesu (S. Jankowski)	278
B.1. Pojęcie etyki biznesu	278
B.2. Wolność gospodarcza	279
B.3. Interes własny	280
B.4. Zasada sukcesu	281
B.5. Prywatyzacja	282
B.6. Konkurencja	283
B.7. Konsumpcja	285
B.8. Rola państwa w gospodarce	287
Cześć III. Makroekonomia	291
Rozdział 13. Dochód narodowy i wzrost gospodarczy (T. Obrębski)	292
13.1. Istota i rodzaje reprodukcji	292
13.2. Pojęcie wartości globalnej, produktu krajowego brutto i dochodu narodowego	294
13.3. Metoda liczenia dochodu narodowego	296
13.4. Rola cen w rachunku dochodu narodowego	297
13.5. Struktura produktu krajowego brutto i dochodu narodowego	298
13.6. Podział dochodu narodowego	301
13.7. Wzrost i rozwój gospodarczy	303
13.8. Czynniki wzrostu gospodarczego	306
13.9. Struktura inwestycji a tempo wzrostu gospodarczego	313
13.10. Czynniki przyspieszające i ograniczające tempo wzrostu gospodarczego	314
Rozdział 14. Koniunktura gospodarcza (S. Jankowski)	318
14.1. Równowaga ekonomiczna i społeczna	318
14.2. Równowaga ogólna i formy odchyień	321
14.3. Rodzaje wahań gospodarczych	323
14.4. Cechy cyklu koniunkturalnego i przebieg klasycznego cyklu koniunkturalnego	328
14.5. Teorie cyklu koniunkturalnego	332
14.6. Teoria sekularnej stagnacji	335
14.7. Interwencjonizm państwowy	336
14.8. Instrumenty i formy interwencjonizmu	339

Rozdział 15. System pieniężno-kredytowy (Cz. Pietras)	342
15.1. Istota, ewolucja i funkcje pieniądza	342
15.2. Czynniki określające popyt i podaż na pieniądź	347
15.3. Równanie obiegu pieniądza	348
15.4. Banki i ich funkcje	350
15.5. Kreacja pieniądza bankowego przez banki handlowe	358
15.6. Instrumenty polityki pieniężno-kredytowej banku centralnego	362
Rozdział 16. Inflacja (Z. Zawadzka)	367
16.1. Pojęcie i pomiar inflacji	367
16.2. Główne przyczyny inflacji	370
16.3. Skutki inflacji	377
16.4. Polityka przeciwdziałania inflacji	381
16.5. Inflacja w Polsce w latach dziewięćdziesiątych i jej przeciwdziałanie	383
Rozdział 17. System finansowy państwa (T. Obrębski)	386
17.1. Pojęcie systemu finansowego i zakres jego oddziaływania	386
17.2. System budżetowy państwa	388
17.3. Stopa redystrybucji i struktura budżetu państwa	390
17.4. System podatkowy państwa	393
17.5. Kształtowanie równowagi budżetowej	397
Rozdział 18. Handel zagraniczny (Z. Zawadzka)	400
18.1. Podstawowe pojęcia	400
18.2. Bilans płatniczy	402
18.3. Teorie handlu zagranicznego	406
18.4. Handel zagraniczny i wzrost gospodarczy	411
18.5. Instrumenty polityki handlowej	414
18.6. Polski handel zagraniczny po 1989 r.	418
Rozdział 19. Międzynarodowy system walutowy i kredytowy (Cz. Pietras)	421
19.1. Rynek walutowy i kursy walut	421
19.2. Ewolucja międzynarodowego systemu walutowego	427
19.3. Europejski System Walutowy	433
19.4. Kredyt międzynarodowy i międzynarodowe instytucje kredytowe	435
Rozdział 20. Globalne problemy gospodarki światowej (M. Rożnowska)	445
20.1. System gospodarki światowej i jego struktura	445
20.2. Cechy współczesnego rozwoju globalnego	448
20.3. Globalne problemy rozwoju współczesnego świata	450
20.4. Międzynarodowy transfer czynników produkcji i usług	455
20.5. Międzynarodowe organizacje gospodarcze i ich rola w gospodarce światowej	462
Aneks C. Polityka makroekonomiczna (S. Marciniak)	471
C.1. Teoria ekonomii a polityka makroekonomiczna	471
C.2. Dwa główne nurty współczesnej polityki makroekonomicznej	474
C.3. Kontrowersje wokół polityki stabilizacyjnej	475
C.4. Główne problemy makroekonomiczne	477
C.5. Główne instrumenty polityki makroekonomicznej	480
C.6. Polityka deficytu budżetowego	485
Indeks nazwisk (Anna Kowalewska)	491
Indeks rzeczowy (Cz. Pietras, M. Rożnowska)	495